

**Szolnok Megyei Jogú Város
Alpolgármestere**

Előkészítésben közreműködött:

Humán Közszolgáltatások Főosztálya
MTA Szolnoki Társadalomkutató Csop.
A „Helyzetfeltárás”-t véleményező
szervezetek, intézmények képviselői

Az előterjesztést tárgyalja:

Szociális és Foglalkoztatási Bizottság
Egészségügyi és Sport Bizottság
Oktatási, Művelődési és Vallásügyi Biz.
Ifjúsági, a Társadalmi és Civil Kapcsolatok
Bizottsága
Költségvetési és Városfejlesztési Bizottság

ELŐTERJESZTÉS

**Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlésének
2004. november 25-i ülésére**

**Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Roma Integrációs
Programjára, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek
életesélyének javítására
(I. forduló)**

Tisztelt Közgyűlés!

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése a **129/2001. (VI.14.)** sz. határozatával elfogadta a Szolnok Megyei Jogú Város Cigány Kisebbségi Önkormányzatának kezdeményezésére a város peremkerületein élő roma lakosság helyzetéről szóló tájékoztatót.

E határozat szerint a közgyűlés támogatja, hogy a Cigány Kisebbségi Önkormányzat – cigány és nem cigány szervezetek bevonásával – hozzon létre és irányítson egy olyan munkacsoportot, amely a városban élő roma lakosság életkörülményeinek javítására vonatkozó feladatok megvalósításában játszik szerepet.

A közgyűlés döntött arról is, hogy a munkacsoport által meghatározott feladatok megvalósításában – feladat típustól függően – a Polgármesteri Hivatal illetékességgel rendelkező szervezeti egysége nyújtson segítséget.

Az **1021/2004. (III.18.)** számú Kormány határozat tartalmazza a romák társadalmi integrációját elősegítő kormányzati programot.

A kormány cselekvési tervének megjelenése és a cigány kisebbség életkörülményeinek javítását célzó egyéb kormányzati intézkedések szükségessé teszik egy városi szintű helyzetelemzés és koncepció kidolgozását.

Az önkormányzat megbízásából a Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja Alföldi Tudományos Intézetének Szolnoki Társadalomkutató Csoportja helyzetelemzést végzett az integrált roma felzárkóztatási programhoz. (Előterjesztés **1. sz. melléklete**)

A helyzetelemzés előtt és azt követően – tekintettel a téma összetettségére, széles társadalmi rétegeket érintő, ugyanakkor kényes voltára –, a Polgármesteri Hivatal Humán Közszolgáltatások Főosztálya kezdeményezésére és közreműködésével, a részterületeket jól ismerő szakmai team jött létre, amely nem csak elméleti, hanem gyakorlati síkon is tudja kezelni a felmerült problémákat.

Az MTA Szolnoki Társadalomkutató Csoportja által a helyzetfeltárásról elkészített anyagot véleményezésre, javaslattételre az alábbi szervezetek részére küldtük meg:

- Szolnoki Cigány Kisebbségi Önkormányzat
- „Munkalehetőség a Jövőért” Szolnok Kht.
- JNSZ Megyei Munkaügyi Központ Szolnoki Kirendeltsége
- Humán Szolgáltató Központ
- Etnikai Népfőiskolai társaság
- „Integrált Oktatásért” Alapítvány Dr. Hegedűs T. András Alapítványi Szakiskola, Középiskola
- Városi Rendőrkapitányság
- Kisebbségi Jogvédő Egyesület
- Etnikai Érdekvédelmi Egyesület
- Polgármesteri Hivatal gyámügyekkel foglalkozó munkatársa
- CONTACT Gyermekjóléti Szolgálat
- SZMJV Közgyűlésének Szociális és Foglalkoztatási Bizottság tagjai

A kutatási anyagról készült vélemények az alábbiak szerint foglalhatók össze:

„A „Helyzetfeltárás” című anyagot összességében jónak, reálisnak, hasznosíthatónak és elgondoltatónak tartják. Előnye nem csak az objektív értékelés, hanem maga a tény, hogy végre elkészült egy ilyen – az előző felméréseket és értékeléseket összegző, azokat szintetizáló –, anyag. Az ebből adódó javaslatok felsorolása reális, megvalósítható és megvalósítandó.”

„Az anyagot áttekintve megállapítható, hogy az egy széles körben végzett feltáró munkáról tanúskodik, mely kellő alapot képes biztosítani a majdani koncepció elkészítéséhez.”

„A helyzetfeltáró anyagot részletesnek, de ugyanakkor felszíneseznek találom. Városunk roma lakosságának jelenlegi helyzetét az MTA RKK Szolnoki Társadalomkutató Csoportja a lehető legtöbb területen igyekezett bemutatni, viszont egyes területek csak érintőleges adatokat tartalmaznak tömondatokban.”

„Őszinte örömmel üdvözlöm az elgondolást a városunkban élő romák helyzetének javítását szolgáló roma program elkészítésére. A megküldött „Helyzetfeltárás” –t tanulmányoztam és az abban foglaltakat igen figyelemreméltónak ítélem meg.”

„Teljes mértékben egyetértünk, és különösen szükségesnek ítéljük meg egy települési cigány/roma integrációs program megfogalmazását, a jövőt illető koncepcionális alapok rögzítését. A témakör összetettsége komplex kezelést tesz szükségessé, melynek kivitelezése feltételezi az elvi alapok rögzítését. A munka realizálására egy etnikai objektivitással bíró, motivált szakértői csoport életre hívása nélkül megítélésünk szerint nem kivitelezhető, illetőleg annak hiányában az eredményesség megkérdőjelezhető, kétséges.”

„A helyzetfeltárást készítő csoport a különböző statisztikai anyagok felhasználása mellett a roma lakossággal napi kapcsolatban álló intézményeket képviselő, a szakmában kompetens szakemberekkel készített interjúk útján sikeresen megvalósította azt a célját, hogy reális, objektív és átfogó képet rajzoljon a szolnoki cigányság helyzetéről, kiemelve a halmozottan hátrányos helyzetű cigány lakosságot.”

„Véleményünk szerint a program sem összességében, sem részleteiben, kidolgozott résztémánként nem alkalmas a jelenlegi roma problémahalmaz kezelésére. A tanulmány néhány javaslata viszont beépíthető lesz későbbiekben az integrációs programba.”

A „Helyzetfeltárás”-t véleményező intézmények, szervezetek szakemberei jelzéssel éltek azonban arra vonatkozóan, hogy a kutatási anyag egyes részei pontosítást igényelnek, mely korrekciókat az előterjesztés **2. sz. melléklete** tartalmazza.

Tisztelt Közgyűlés!

A roma kisebbség társadalmi integrációja során felmerülnek olyan problémák, melyek nagyobb társadalmi csoportokat érintenek. A nehézségek nagyrészt azonosak, de különböző módon jelennek meg a cigány és a többséghez tartozó közösségekben, és más– más megoldást találnak rá. Az elmúlt évtizedben számos kutatás foglalkozott a roma kisebbség helyzetének feltárásával. Olyan mutatókból, mint az iskolai végzettség, a munkanélküliek aránya, foglalkoztatási helyzet, halálozási arány, arra lehet következtetni, hogy szociális, egészségügyi és kulturális megfosztottság szempontjából a legmélyebben érintett társadalmi rétegről van szó. A romák sajátos kultúrája, szocializációja a többségi társadalom irányába gyakran konfliktusos azonosságtudatot eredményez, ugyanakkor a többségi társadalom és a szakemberek jó része sem ismeri azt a szubkultúrát, amely érzelmi védettséget jelent a benne élők számára, ahol más probléma megoldási módokat alkalmaznak. Ez egy lehetséges oka annak, hogy a romák nagy része ellenáll az erőszakos integrációs kísérleteknek, és ez gyakran a többségi társadalomtól idegen magatartásformák, deviáns viselkedésmódok megnyilvánulásához vezet.

Hazánkban a kisebbségek elfogadása, a velük szembeni tolerancia, jogaik gyakorlásának teljes körű biztosítása, a kisebbséget és a többséget alkotó populáció közötti konfliktusok felszámolására való törekvés uniós tagságunk egyik alapvető kritériuma. Ezért különösen fontos minden olyan kezdeményezés, amely nem általánosan, hanem a település, az intézmény, az egyén szintjén igyekszik kezelni a kialakult konfliktusokat. A probléma megoldása, kezelése többoldalú megközelítést igényel, melynek elsődleges záloga az ember személyiségében, a humán erőforrásban rejlik. Kiemelten azokéban, akik naponta a hivatásuk gyakorlása során együtt dolgoznak a romákkal, találkoznak a problémákkal és próbálnak segíteni a megoldásban.

Erre alapozva célszerű ezen közösségekkel érintkező megfelelő ismeretekkel, kellő tapintattal rendelkező, a „közös hang” megtalálásához értő, kevesebb előítéllettel rendelkező, ugyanakkor megfelelő attitűddel és készségekkel felruházott szakember csoport együttműködése.

A romák társadalmi integrációjának elősegítéséről szóló kormányzati programban, valamint a helyzetfeltárásban megfogalmazott célok, feladatok figyelembe vételével Szolnok városban szükségzerű elkészíteni a Roma Integrációs Programot, valamint az abban meghatározott feladatok végrehajtására, koordinálására létrehozni a Romaügyi Integrációs Munkabizottságot az alábbi területekre vonatkozóan:

- Jogegyenlőség érvényesítése
- Életminőség javítása, közösségi szocializáció
- Oktatás, képzés
- Foglalkoztatás
- Informatika, kultúra, kommunikáció

A létrehozandó Romaügyi Integrációs Munkabizottság jogi személyiséggel nem rendelkező szakmai munkacsoportként működne, amely munkájával igyekszik a romák társadalmi integrációját megvalósítani. Kiemelt figyelmet fordítva a város és kistérségi területfejlesztési, foglalkoztatási, oktatási, gyermek- és ifjúságpolitikai, egészségfejlesztési, környezetvédelmi szempontokra, a környezet és település rehabilitációra, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítására, valamint az európai uniós tagságból eredő követelményekre. A bizottság ajánlásokat fogalmaz meg és közvetít, egyrészt a helyi közigazgatás, másrészt a témában érintett szervezetek, intézmények felé. Elősegíti a párhuzamosságok kiszűrését és segíti a döntési kompetenciával rendelkező közigazgatási szerveket a romaügyekkel kapcsolatos álláspontjuk kialakításában. Kiemelt feladata az alulról jövő kezdeményezések támogatása, továbbá felkérésre szakmai ajánlóként koordinálja és elősegíti a városban a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javításával foglalkozó szervezetek, intézmények országos, illetve uniós pályázatokon való részvételét. Szakmai előkészítő munkájával hozzájárul Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának országos, valamint nemzetközi pályázatokon való részvételéhez.

A bizottság tagjai állami intézmények, civil szervezetek képviselői, szakemberei, akik önként vállalják bizottsági tagságukat abból a célból, hogy munkájukkal hozzájáruljanak Szolnok város roma lakosainak társadalmi integrációjához. A tagság jellegét tekintve önként vállalt társadalmi megbízatás, melyért díjazás nem jár.

A végleges formában elkészített Roma Integrációs Program jóváhagyásával egyidejűleg indokolt a Cselekvési Program elfogadása.

Tisztelt Közgyűlés!

A fentiekben vázolt problémák megoldásának fontosságát bizonyítja az a 2004. október 20. napján közzétett kormányzóvivői tájékoztató, mely a 2005-2015. között zajló „Roma Integráció Évtizede Program” létrejöttével és céljával foglalkozik.

E program előzménye a „Romák a bővülő Európában. A jövő kihívásai.” című 2003. júniusában lezajlott konferencia eredménye, amelynek vendéglátója a magyar kormány volt.

A konferencián 9 ország: Bulgária, a Cseh Köztársaság, Horvátország, Magyarország, Macedónia, Románia, Szerbia, Szerbia-Montenegro és Szlovákia miniszterelnökei és képviselői kifejezték politikai elkötelezettségüket aziránt, hogy csökkentik a roma és nem roma lakosság szociális és általános életkörülményei között meglévő szakadékot annak érdekében, hogy a romák kitörhessenek a szegénység és a kirekesztettség köréből.

Az integrált roma felzárkóztatási programhoz elkészített helyzetfeltárás egy hosszú távú folyamat közbeeső állomása, mely során lehetőség van az eddigi tapasztalatok összegzésére, megosztására és arra, hogy az elkezdett program az Önök támogatásával folytatódjon.

Ehhez kérem véleményeiket, észrevételeiket, javaslataikat és az alábbi határozat javaslat elfogadását.

...../2004.(XI.25 .) számú közgyűlési határozat

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Roma Integrációs Programjáról, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javításáról

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése a helyi önkormányzatokról szóló többször módosított 1990. évi LXV. törvény 8.§ (1) és (4) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva, valamint a romák társadalmi integrációját elősegítő kormányzati programról és az azzal összefüggő intézkedésekről szóló 1021/2004. (III.18.) Korm. határozatban foglaltakat figyelembe véve az alábbi határozatot hozza:

1./ Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése megismerte az előterjesztés 1. sz. mellékletét képező, az MTA Szolnoki Társadalomkutató Csoportja által elkészített – „Roma Integrációs Program, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javítására” című – helyzetfeltárást.

2./ Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése megismerte és tudomásul veszi a határozat 1. sz. mellékletét képező Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Roma Integrációs Programját, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javításáról.

A szükséges egyeztetések lefolytatása, valamint a vitában elhangzott javaslatok beépítése után a végleges program a 2005. január 27-i közgyűlés napirendjei közé (II. forduló) kerüljön felvételre.

Határidő: 2005. január 27.

Felelős: Berta István alpolgármester

A határozat végrehajtásában közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya

3./ Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése felhatalmazza a polgármestert a Romaügyi Integrációs Munkabizottság létrehozására. A munkabizottság feladata a romák társadalmi integrációjáról szóló kormányzati programban, valamint az MTA Szolnoki Társadalomkutató Csoportja által elkészített helyzetfeltárásban megfogalmazott célok, feladatok végrehajtása, koordinálása. A munkabizottság tagjai a helyzetfeltárásról elkészített anyagot véleményező intézmények, szervezetek képviselői.

Határidő: azonnal

Felelős: Botka Lajosné polgármester

A határozat végrehajtásában közreműködik: Humán Közszolgáltatások Főosztálya

Értesülnek:

Botka Lajosné polgármester

Radócz Zoltán alpolgármester

Berta István alpolgármester

Barta István alpolgármester

Dr. Szakali Erzsébet jegyző

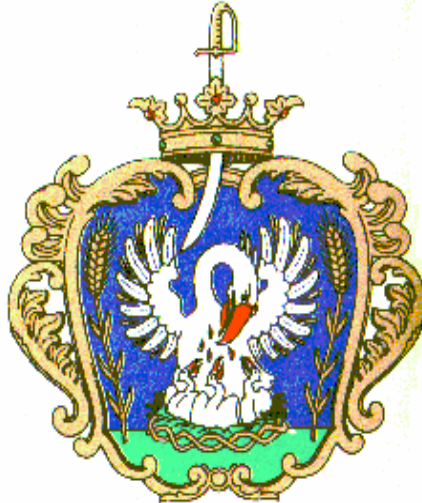
Dr. Molnár Tibor aljegyző

Polgármesteri Hivatal Főosztályvezetői

a „Helyzetfeltárás”-t véleményező szervezetek, intézmények képviselői a Humán Közszolgáltatások Főosztálya által

Szolnok, 2004. november 02.

Berta István

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának

**Roma Integrációs Programja, különös tekintettel a
halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének
javítására**

A Kormány a romák társadalmi integrációját elősegítő programjáról szóló 1021/2004.(III.18.) határozatában feladatul tűzte ki a cigány kisebbség társadalmi integrációjának elősegítését, életkörülményeik, társadalmi helyzetük javítását. E feladat megvalósítása szükségessé teszi, hogy Szolnok városa is rendelkezzen átfogó, tudományosan megalapozott Roma Integrációs Programmal.

1. A PROGRAM CÉLJA:

Szolnok városában élő cigány lakosság társadalmi és gazdasági integrációja, a kisebbségi identitásuk megőrzéséhez szükséges feltételek egyidejű biztosítása. A lehető legszélesebb körű társadalmi konszenzus kiépítése és fenntartása.

2. A ROMA LAKOSSÁG TÁRSADALMI HELYZETE:

A magyarországi cigány lakosság hátrányos életkörülményei, társadalmi helyzete közismert, részletesen kutatott, elemzett problémakör Magyarországon. A roma lakosság társadalmi mutatói lényegesen rosszabbak az országos átlagnál, nagy többségük él bizonytalan, kiszolgáltatott helyzetben, a létminimum alatt.

Az 1989-1990-es években megjelenő munkanélküliség tömegesen érintette a romákat, ők kerültek ki legnagyobb számban a munkaerőpiacról, és számukra a legnehezebb a piaci viszonyokhoz való alkalmazkodás.

A roma lakosság esetében az általános iskola elvégzése terén javultak az arányok, a középfokú, felsőfokú képesítések megszerzése tekintetében még mindig jelentős a lemaradás a nem roma lakossághoz képest.

A hazai cigány kisebbség hátrányos helyzete összetett. Társadalmi annyiban, amennyiben alacsony képzettségük, a családok nagysága, egészségi állapotuk, a velük szemben meglévő előítélet hátráltatja őket a társadalmi mobilitásban. Többségük az ország fejletlen infrastruktúrájú, gazdasági válság sújtotta régióiban, valamint kedvezőtlen helyzetű, az átlagosnál rosszabb életfeltételeket kínáló településeken él.

A kedvezőtlen tényezők kumulatív, összeadó hatása tovább súlyosbítja a roma lakosság helyzetét. Azok a roma családok, amelyeknek tagjai elveszítették a szerény megélhetést biztosító állásukat, nem tudják tovább fizetni a lakbért, a közüzemi díjakat, ezért egészségtelen lakásviszonyok közé kerülnek, vagy jogcím nélküli lakóvá válnak, egyre távolabb kerülve a közszolgáltatásoktól, az iskolától és bármilyen munkahely lehetőségétől. Egyre kirekesztettebbeké válnak és a szegénységük fokozottabban, növekvő mértékben reprodukálja magát.

A romák helyzetét nem lehet leegyszerűsíteni, sem szegénységi problémává, sem kisebbségpolitikai kérdéssé. Esetükben a kirekesztődésnek meg vannak a sajátos jellemzői, amelyek nem csak a gazdasági folyamatokból, szociális hátrányokból, hanem az osztársadalmi értékítéletből, szemléletből következnek.

A cigány lakosság esetében a szociális ügyek kezelése és a kisebbségpolitikai intézkedések keveredése gyakran vezet a cigány kisebbség elkülönüléséhez, szegregációjához, a szociális problémáik etnicizálásához. A roma lakosság súlyos szociális problémáit az általános szociálpolitika keretében kell kezelni. Hosszú távon arra kell törekedni, hogy a szociális és kisebbségpolitikai kérdések világosan elkülönüljenek a roma kisebbséget érintő intézkedések során.

Nem engedhető meg továbbá annak a szemléletnek a felerősödése, amely a cigányságot teszi felelőssé az őket sújtó szegénységért, önhibájukra és másságukra hivatkozva. Ugyanakkor nem fogadható el az a szemlélet sem, amelyek a közösségek és az egyén felelőségét tagadva a cigányságot sújtó minden probléma miatt a többségi társadalmat teszi felelőssé.

Az elmúlt években jelentősen megerősödött a romák érdekérvényesítési és érdekképviselési lehetősége, amelyben az Országos Cigány Önkormányzatnak, a helyi Cigány Kisebbségi Önkormányzatoknak és a civil szervezeteknek kiemelkedő szerepük van. Mint minden demokratizálódási folyamatban a romák képviselését felvállaló szervezetek és egyének között is megjelent a versengés és a rivalizálás. A megosztottság a roma közösségeknek is árt. A nem egyszer személyeskedésig fajuló ellentétek egyfelől tovább növelik a romákkal szembeni előítéleteket, másfelől pedig gyakran előfordul, hogy a vitában megjelenő szervezeti vagy egyéni érdekek meggyengítik a közösségek érdekérvényesítési lehetőségét, a közös érdekképviselő „erejét”, sikerességét.

Támogatásuk, együttműködésük nélkül nem valósíthatók meg a stratégiai célkitűzések, közreműködésükkel, részvételükkel azonban lehetővé válik a hosszú távú közös gondolkodás és cselekvés.

A felsoroltak jellemzőek Szolnok városában élő, cigány kisebbséghez tartozó lakosaira is.

3. A PROGRAM ALAPELVEI:

3.1. Társadalmi szolidaritás, méltányosság:

A szolidaritásnak valódi esélyegyenlőséget kínáló intézkedésekben kell megnyilvánulnia. A romák erős és tartós szolidaritás nélkül nem képesek javítani a saját helyzetükön, a tudatosan felvállalt, tartós és pénzügyi eszközökkel is rendelkező szolidaritás lehet az alapja felelősségvállalásuk arányos növekedésének.

3.2. Partnerség, felelősségvállalás:

A többségi és kisebbségi csoportokban létező paternalista szemléletmódot tovább kell oldani, és meg kell teremteni annak valós feltételeit, hogy a roma társadalom, annak vezetői még inkább felelős és elsődleges alakítói lehessenek saját sorsuknak.

A program valamennyi területén be kell vonni a romákat és képviselőiket a közös gondolkodásba és cselekvésbe.

A cigányságot érintő intézkedések sikerének legfontosabb tényezője, hogy minden érintett szereplő elkötelezett legyen azok iránt.

3.3. Szubszidiaritás, decentralizáció, helyi szintű fejlesztés:

Az általános tendenciáknak megfelelően a roma lakosság helyzetének javítása terén a helyi szintű programoknak kell dominálniuk.

Az eddig döntően központi kezdeményezések csak akkor érhetik el a kívánt hatást – megfelelő állami finanszírozási háttérrel –, ha létrejön a programszerű gondolkodás és cselekvés igénye.

A városi Cigány Kisebbségi Önkormányzat, a roma civil szervezetek és az önkormányzat kapcsolatrendszerét szabályozottabbá kell tenni.

Biztosítani kell azon elv érvényesülését, hogy a helyi problémák megoldása elsődlegesen a helyi közösség érdeke, feladata és felelőssége legyen.

A helyi igényekre, szükségletekre tehát csak egy alulról építkező, a szubszidiaritás elve alapján működő intézményrendszer képes hatékonyan válaszolni.

3.4. A roma kultúra értékeinek megőrzése, átadása:

A kulturális sokszínűség Magyarország évszázados jellemzője. Tudatos és határozott szándék a kisebbségek kulturális autonómiájának kiteljesítése. Fontos, közös feladatunk a roma kultúra értékeinek megőrzése, a cigány nyelvek ápolása és mindezek átadása a jövő generációinak. E tevékenység nem korlátozódhat csak a cigány lakosságra.

A roma kultúra, de általában a cigány közösségi értékek megismertetése a többségi társadalommal jelentősen oldhatja a társadalom egyes csoportjaiban meglévő előítéletességet, növelheti a társadalmi szolidaritás és tolerancia szintjét.

3.5. Emberi jogok tiszteletben tartása, a hátrányos megkülönböztetés tilalma:

Az emberi jogok tiszteletben tartása és tiszteletben tartatása terén az állam hosszú távon is elsődleges felelősséggel bír.

3.6. Nyilvánosság, átláthatóság:

A roma lakosság társadalmi integrációja, illetve az ahhoz kötődő programok és projektek csak a teljes átláthatóság és nyilvánosság elveivel összhangban folyhatnak. Ebben kiemelkedő szerepe van és lesz az írott és elektronikus sajtónak és a modern információs társadalom más eszközeinek. Fontos, hogy e területen is egyre több, jól képzett, roma származású, a cigányság tradícióit, kultúráját értő és ismerő szakember kapcsolódjék a munkába.

3.7. Komplexitás, programharmonizáció:

A roma lakosság differenciált, összetett problémáinak kezelése komplex, több dimenziós megközelítést igényel. Ennek megfelelően komplex jellegű, összehangolt intézkedések szükségesek.

3.8 A programok folyamatos fenntarthatóságának finanszírozási garanciája:

A programok eredményes megvalósítása és továbbfejlesztése érdekében a pályázati lehetőségek maximális kihasználása.

4./ A PROGRAM ÁLTALÁNOS CÉLJAINAK MEGVALÓSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN AZ ALÁBBI PRIORITÁSOK KERÜLNEK MEGHATÁROZÁSRA:

4.1. Jogegyenlőség érvényesítése:

- szakmai fórumok megszervezése,
- konfliktus megelőző jelzőrendszer működtetése,
- a közalkalmazottak, közszolgáltatásban dolgozók képzésébe, továbbképzésébe a hátrányos megkülönböztetés felismerését és kezelését, az esélyegyenlőségre vonatkozó, az előítélet-mentes kommunikáció fejlesztésének beépítése,
- közszolgálati és elektronikus médiában történő szereplés.

4.2. Életminőség javítása, közösségi szocializáció:

- telepek, telepszerű lakókörnyezet rehabilitációja, felszámolása, finanszírozási feltételrendszere,
- romák egészségi állapotáról felmérés készítése,
- az egészségmegőrzés és a népegészségügyi szempontból is fontos prevenció,- helyi szintű együttműködés,
- hátrányos helyzetű roma fiatalok sportolási és táboroztatási lehetőségei,

4.3. Oktatás, képzés:

- oktatási intézmények, illetve fenntartóik által a roma gyermekek integrációja érdekében az integrációs normatíva igénybevétele,
- a hátrányos helyzetű, különösen a roma tanulók iskolai sikeressége érdekében a tanórán kívüli programok elterjesztése, fejlesztése,
- oktatási diszkrimináció visszaszorítása érdekében a jelzőrendszer kiépítése és működtetése,
- roma gyermek és ifjúsági korosztályok társadalmi integrációjával foglalkozó szakemberek képzése,

4.4. Foglalkoztatás:

- a JNSZ Megyei Munkaügyi Központ Szolnoki Kirendeltsége a Szolnok Cigány Kisebbségi Önkormányzat, a „Munkalehetőség a Jövőért” Szolnok Kht. és más társadalmi szervezetek együttműködésével a romák foglalkoztatására irányuló programok megvalósítása,
- vizsgálni kell, hogy a közmunka és a közhasznú programok milyen mértékben járulnak hozzá a tartósan munkanélküli, hátrányos helyzetű romák foglalkoztatási helyzetének javításához,
- vizsgálni kell továbbá, hogy a szervezett foglalkoztatást elősegítő, képzési, munkaerőpiaci képzési programokat befejezők körében milyen mértékű a munkaerőpiacon elhelyezkedettek aránya,
- e vizsgálatok eredményei a munkanélküliség kezeléséről szóló – évenként megtárgyalásra kerülő – közgyűlési anyag részét képezik,
- figyelemmel kell kísérni a romák elsődleges munkaerőpiaci részvételét célzó komplex képzési, foglalkoztatási, a kistérségi fejlesztéssel összhangban álló programot tartalmazó pályázatok megjelenését.

4.5. Informatika, kultúra, kommunikáció:

- a városban a roma kultúra értékeinek és emlékeinek felmérése, megfelelő védelme,
- roma kulturális és nyelvi értékeket megjelenítő katalógusok támogatása, digitális rendszerbe történő rögzítése,
- a „Roma Közösségi Ház” létrehozásával és működtetésével összefüggő jogi és pénzügyi feltételek kidolgozása,
- roma írott sajtó terjesztése, bővítése.

5. ÉRTÉKELÉS:

A Roma Integrációs Program, valamint a Romaügyi Integrációs Munkabizottság által végzett tevékenység évenkénti értékelése.

A Cselekvési Program megvalósítása során elért eredmények ismertetése az érintettekkel.